

GEOGRAFIE

Clasa a X a

1. Populația

- ✚ Geografia umană- ramura geografiei care se ocupă cu studiul populației Terrei, așezărilor umane și activităților economice.
Aceasta se subdivide în:
  - geografia populației
  - geografia așezărilor omenești
  - geografia economică
- ✚ Dinamica populației: creșterea sau scăderea populației
- ✚ Revoluția agricolă: acum 10 000 de ani, oamenii au descoperit agricultura, populația a crescut de la 5 milioane în anul 800 î. Hr. la peste 800 milioane în anul 1750
- ✚ Revoluția industrială:
  - # Secolul al XIII-lea a dus la apariția industriei în Angliei, apoi în restul Europei și în America de Nord. În secolul XX industria era cea mai dezvoltată ramură a economiei.
  - # Populația globului a crescut, iar în 1950 depășea 2,5 miliarde de locuitori.
- ✚ Revoluția medicală a dus la creșterea populației după al doilea război medical datorită progreselor făcute în medicină. În prezent populația planetei este de 6,5 miliarde locuitori.
Creșterea populației este influențată de doi factori principali:
  - natalitatea
  - mortalitatea
- ✚ Natalitatea – se exprimă prin numărul de copii născuți vii, într-un an, la 1000 locuitori
  - Natalități ridicate: țări din Africa, Asia de Sud și Sud-Vest
  - Natalități mici: țările dezvoltate din Europa, America de Nord, Australia, Japonia
- ✚ Mortalitatea: reprezintă numărul de decese înregistrat într-un an, raportat la 1000 locuitori
  - Mortalități mari: țările din Africa neagră, Asia
  - Mortalități mici: Japonia, S.U.A., Canada, China, țări din sudul Europei
- ✚ Sporul natural: reprezintă diferența dintre natalitate și mortalitate.
  - Spor natural ridicat: țări din Africa și Asia de Sud-Vest
  - Spor natural redus: Europa, America de Nord, Australia;
- ✚ Deficit natural atunci când sporul natural este negativ. Exemple: Germania, Ungaria, Bulgaria, România
- ✚ Ponderea continentelor, după numărul de locuitori:
  - ✓ Asia – 62 %
  - ✓ America – 13,7 %
  - ✓ Europa – 12,2 %
  - ✓ Africa – 11,7 %
  - ✓ Australia și Oceania – 0,5 %
- ✚ Cele mai populate state sunt: China (1,2 mild.loc), India (1 mild.loc), S.U.A.(285 mil. loc), Indonezia (210 mil.loc) și Rusia (150 mil.loc)

2. Statele

Așezările umane - generalitati

- reprezintă grupările de locuințe plus amănajările social – economice care satisfac nevoile populației
- condiții pentru dezvoltarea unei așezări umane:
  - o condiții de relief favorabile
  - o resurse de apă (izvoare, râuri)
  - o sol prielnic pentru agricultură
  - o cai de comunicație cu alte zone
  - o resurse ale solului și subsolului
- pot fi : așezări rurale și urbane

Așezări rurale

- Sunt acele așezări în care populația se ocupă de activități agricole (creșterea animalelor și cultivarea plantelor)
- Un sat cuprinde:
  - o Vatra satului = teritoriul cu locuințe
  - o Moșia= terenurile agricole
  - o Populația
- Mai multe sate formează o comună
- Clasificarea satelor
  - o **Funcție de forma și structura** (care depinde de relief, climă, ocupații, gradul de dezvoltare)
    - **In Europa:**
      - Sat de tip risipit= case foarte împrăștiate, în zona de munte
      - Sat de tip rasfirat=case mai numeroase, cai de comunicație, institutii- zone de deal
      - Sat de tip adunat = cu case foarte apropiate, - zona de câmpie
        - o De tip burg = târg, apărute în jurul unor cetăți fortificate
        - o De tip linear= de-a lungul cailor de comunicație
    - Construite din : lemn, caramida, piatra
      - **Africa și Asia**
        - În pădurile ecuatoriale: sate sub forma de colibe – din crengi și frunze mari
        - În zona de savana – locuințe din trestie și lut
        - În zone mlăștinoase – case pe piloni
        - În zone aride – case din lut sau cărămizi neare, cu terase
        - De tip iurta - Mongolia
          - **America și Australia**
            - Așezări de tip fermă și colonii miniere – după modelul imigranților
            - Eschimoșii = în igluuri
      - o **După ocupațiile locuitorilor:**
        - Așezări cu activități agricole (cerealiere, legumicol, viticol, pastoral)
        - Forestiere
        - Piscicole
        - Miniere
        - Alte servicii (turism, transporturi)
      - o **După marime:**
        - Mici (< 500 loc)
        - Mijlocii (500-1500)
        - Mari (1500-5000 loc)
        - Foarte mari (>5000 loc)

3. GRUPĂRI REGIONALE DE STATE DIN EUROPA

CONTINENTUL	GRUPAREA REGIONALĂ	STATE INDEPENDENTE		TERITORII DEPENDENTE
		STATUL	CAPITALA	
EUROPA	EUROPA CENTRALĂ	GERMANIA	BERLIN	
		ELVEȚIA	BERNA- <i>LAUSANNE</i>	
		AUSTRIA	VIENA	
		POLONIA	VARȘOVIA	
		CEHIA	PRAGA	
		SLOVACIA	BRATISLAVA	
		UNGARIA	BUDAPESTA	
		ROMÂNIA	BUCUREȘTI	
		REP. MOLDOVA	CHIȘINĂU	
		LIECHTENSTEIN	VADUZ	
	EUROPA OCCIDENTALĂ (ATLANTICĂ)	FRANȚA	PARIS	
		REGATUL UNIT AL MARIII BRITANII ȘI IRLANDEI DE NORD	LONDRA	
		IRLANDA	DUBLIN	
		OLANDA	AMSTERDAM- <i>HAGA</i>	
		BELGIA	BRUXELLES	
		LUXEMBURG	LUXEMBOURG	
	EUROPA DE NORD ȘI NORD- VEST	DANEMARCA	COPENHAGA	
		NORVEGIA	OSLO	
		SUEDIA	STOKHOLM	
		FINLANDA	HELSINKI	
		ISLANDA	REYKJAVIK	
		LETONIA	RIGA	
		LITUANIA	VILNIUS	
	ESTONIA	TALLINN		
	EUROPA DE SUD (MEDITERANEANĂ)	ITALIA	ROMA	GIBRALTAR (MB)
		SPANIA	MADRID	
		PORTUGALIA	LISABONA	
		GRECIA	ATENA	
		BULGARIA	SOFIA	
		ALBANIA	TIRANA	
		MACEDONIA	SKOPJE	
		BOSNIA-HERȚEGOVINA	SARAJEVO	
		SERBIA	BELGRAD	
CROAȚIA		ZAGREB		
MUNTENEGRO		PODGORITA		
SLOVENIA		LJUBLJANA		
MALTA		LA VALETTA		
SAN MARINO		SAN MARINO		
MONACO		MONACO		
VATICAN		VATICAN		
ANDORRA	ANDORRA LA VELLA			
EUROPA DE EST (RĂSĂRITEANĂ)	FEDERAȚIA RUSĂ	MOSCOVA		
	BELARUS	MINSK		
	UCRAINA	KIEV		

